

1885

Bertalan
Bertalan

I. evfolyam.

10. szám.

Vasárnap, 1884. november 2.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre..... 5 frt — kr.
Fél évre..... 2 frt 50 kr.
Negyedévre..... 1 frt 25 kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Bérmentetlen leveleket el nem fogadunk.

Hirdetések és nyilttéri közlemények jutányos árszámítás mellett a lap kiadó-hivatala által vétetnek föl.

UJPEST.

Társadalmi hetilap.

Megjelen minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG

és
KIADÓHIVATAL,

hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési pénzek és hirdetések küldendők

UJPEST,
Sándor-utca 3. szám.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Az élő halottak.

„Minden országnak támasza és talpköve a tiszta erkölcs“ mondja nagy Bertzenyink és ez oly örök megdönthetetlen igazság, melyet a világtörténelemnek csatlakoztatlan lapjain foglalt bölcs tanok fényesen igazolnak.

Egy ország, egy nemzet, mely az erkölcselenségnek és corruptiónak sikamlós lejtőjére lépett, az menthetetlenül veszve van, az nem tarthatja mint ország fenn magát, annak elcsenevészní kell, annak pusztulás a maga felidézett szomorú végzete. Példa erre a volt erős és retteget Spárta, melyet pusztán csak az a véghetetlen nagy corruptió, a hóbortos mértéktelen nagyzás, az utálatos pénzsomj, az erkölcselsten önzés jutott a vég elpusztulás, a megsemmisülés örvényébe. A hatalmas, az egész világot megfélemlített római birodalomnak is, csak akkor kezdett fénycsillaga letűnni. — csak akkor tört meg teljesen ereje, midőn a minden államnak oszlop szilárd alapját az egyedül megingatni képes erkölcselenség és corruptió, szégyenletes tetőpontját és netovábbját elérte.

Lám a mi nemzetünk, a magyar nemzet is ezer éves fennállását csupán erkölcsösségének köszönheti, csak tántorithatlan tiszta jellemének tulajdoníthatja. Az év századokon át a szuronyok millióval reá tört és támadott ellenségeket a hősiesség kar és büszke ellenállás soha nem fegyverezhette volna le, ha véd paizsa az ősi magyar nemzeti jellegben gyökeredző szeplőtelen jellem, ha véd-sáncza a megingathatlan szilárd hazafiság nem lett volna. — Ha az erkölcs és jellem nem ősi erénye és tulajdona a magyaroknak, úgy a minő parányi elszigetelt, minden fajrokon nélküli nemzet vagyunk, — annyi támadás és ostromolás után, annyi ellenség közepette, már rég elpusztulnunk kellett volna.

De minthogy a népfenség által a törvény végrehajtóivá, a magasabb piedesztálra olyan férfiak emeltettek, kik legszentebb kötelességüknek ismerték Vesta papnőiként örködni a felett hogy a magyarságnak erény és erkölcs oltára tiszteletben tartassék és hogy az senki által büntetlenül benne szennyesszék, — az oltár szent és sérthetetlen maradt mindenkorra.

Im csak ez a szűzies tiszta erkölcs, csak ez a puritán és jellem tarthatta mind- eddig fenn, a minden oldalról ellenségektől övezett és szegélyezett szent István birodalmát, — ez volt a legerősebb és legbiztosabb védvára, melyet lerombolni az ellenségek elkeseredett ostromai soha képesek nem voltak.

Azonban mi más világot élünk ma nap-

ság, — mint változott meg ezen új mivelt-ségi aerában a magyar.

Nemzetünk a mennyivel a modern civilizációval, a folyton haladó európai kultúrával, a rohamosan emelkedő általános miveltséggel előre haladott, annyival hanyatlott régi erkölcseléből, az oly nagy hullámokat vetett modern erkölcselenségbe, annyira súlydott a jellemnek nemes önértetéből, az idegenek és bevándoroltak által hazánkba importált nemtelen jellemtelenségbe.

Ősi erényeiből meztelenre kivetkőzve, a corruptiónak piszkos iszapjában fetreng most a modern civilizáció és élelmesség alatt elsatnyult és elfajult hős Árpádnak nemzete.

Elenyészett a megtörhetetlen volt erő, elporladt a nemes hév, semmivé vált a büszke ösztön, meddővé lett a jogos ambíció, a nemzeti önértetéről és lovagiasságáról öskorból mindig nagy hirnek örvendett magyar nemzetnél.

A divatozó corruptiónak polypkarjai a romlatlan népet követeli áldozatául, — a felburjázott erkölcselenségnek veszélyes bacillusai inficiálják a nemzetnek jó hírnevét, — a jellemtelenségnek mérges miázmái és férges ledöntik jó reputációknak hatalmas törzsét, mely az évszázadok erős viharjainak mindedlig oly büszkén ellenállani tudott.

Pedig a jelenből mindig a következtetést a jövőre vonni lehet; amint nálunk most a közéletben divó, undorító corruptió és gyalázatos erkölcselenség, pusztító lábát megvetette igen komoly aggályaink vannak, hogy az mérges fullánkjaival az egész nemzettestet megmetyeljezni fogja. Hiszen a nyílt tengeren uszó hajó, ha már egyszer lyukat kapott, az szélcsendben, nyugodt csendes vízben is elsüllyedni fog, mert azt attól megmenteni már semmi eszközzel nem lehet.

A mi romlatlan és erkölcsös volt társadalmi életünknek hatalmas hajója is, a magyarság jó hírnevét és becsületét meggyalázó és szégyenrel megbélyegző kormányzás folytán, a corruptiónak és erkölcselenségnek szikláján zátonyra jutott és bár még zakatol a hajónak gépezete, bár forognak még a hajót mozditó és előrevivő csavarok, de azért azt a nagy utat, melyet neki még visszatennie kell, míg partra ér, ki nem birva menthetetlenül elveszni, elpusztulnia kell.

Már pedig a mi társadalmunk ma nap-ság fájdalom, egy hamar, de tán már soha a tisztesség és becsületnek partjára megrongált, megsérült hajójával érne nem fog.

Nem létezik szerencsétlenebb állapot mint saját anyaországunkban egy becsületét vesztett társadalomban és jó reputációját el-

játszott körökben élni, tudva, hogy a piszkos önzésnek nyomása és hatása alatt saját testvéreink, saját véreink corrupálták azt el; nincsen és nem lehet nagyobb emberi fájdalom mint látni, hogy az emberi méltóságról miképen súlydnek a közéletben vezér szerepet játszó emberek — a nemes törekvés helyett a legnemtelenebb és leg-aljasabb jellemtelenségbe; nincsen kinosabb tapasztalat, mint meggyőződni, hogy egyének ranggal, méltósággal, miveltséggel a haza a nemzet és társadalom becsületét hitvány fogalommal, értéktelen tárgygyá szemérmelenséggel mint degradálják és kik előtt a tisztesség helyett a jellemtelenség a leg-szebb erény, a legnemesebb tulajdon és kik előtt az is szép jellemvonás, embertársainak keservesen és vérrel keresett garasán élni és kéjelegni akarni.

Im hát te jó Isten! te tudod, hogy mi lesz abból a népből, abból a nemzetből, melynek kebelében ily rút kinövésöket, ily ocsmány undorító kóros és beteg tüneteket tapasztalni és észlelni lehet. — De nem szabad, hogy ez a föld, ez a nép, melyért „annyi szív, hiába onta vért, s keservben annyi hű kebel szakadt meg a honért“ elpusztuljon.

Nem szabad, hogy az a nemzet, melyért „rabigát törtek össze Hunyádnak karjai“, ledőljön mint Róma és rabigaba hajtsa ismét fejét. Nem szabad, hogy más nyomorult népek azon gunyos apothozist zengjék a magyarság után, hogy „nyugosznak ők a hősiesség dülő csaták után, nyugosznak ők sirjok felett kaczag a Juda nép egyaránt.“

Nem szabad, „hogy ész, erő és oly szent akarat, hiába sorvadozzanak egy átoksúly alatt.“

Pusztuljon inkább közölünk a gaz, mely oly bámulatos módon felburjázott, veszen inkább az uri salak, mely nemzettestünkön mint a fekély éldődik. Kivágni kell izmos és biztos karral kérlelhetlenül ama rothadt és genyedt részt társadalmi testünkéből, mintsem az egész testet elronthatni és elgenyesedni engedjük. Ha az orvoslás radikálise eszközöltetik, a hatás biztos leend. De ha tétlenül továbbra is orvosolatlanul engedjük a fekélyt terjedni, akkor az olyan iszap lesz, mely úgy elborítja a társadalmat, mint hajózatlanmá tette a közöny és hanyagság a büzt árasztó eliszaposodott egész szigetté vált ujpesti kikötönket.

Mi Magyarországot akarunk és nem engedhetjük, hogy e föld, „melyhez minden szent nevet egy ezredév esatolt“ zsidóországgá váljon. Mi becsületes, jellemes, tisztességes magyar nemzetet akarunk, melynek

jelszava „itt élned haldod kell“ és nem engedhetjük, hogy a zsidó jellemtelenség, és erkölcstlenség által a nép, a nemzet elzsidósodva, zsidó zsellér és urbéres vagy koldus bottal kezében kivándorolni kénytelen legyen.

Ha szegények vagyunk és örökre azok maradunk is, de magyarok legyünk azért, becsületesek, jellemesek, tartva azt, hogy „inkább ezerszer becsülettel meghalni, mint egy percig is becsület nélkül élni akarni.“

Az a jelszó „inkább nyomorban élni mint elzsidósodni“, megmentheti meg szerencsétlen a corruptiónak és erkölcstelenségnek áldozatává lett hazát, e boldogtalan zsidó befolyás alatt nyuggó társadalmat.

Igaz, hogy gigászi erő szükségeltetik ahhoz, miszerint a közélet iránt már nem érdeklődő népet poshadt tespedéséből felrázni és élettelen dermedt testrészeit felgalvanizálni lehessen; — de kifejti ezt a gigászi erőt a vas akarat. Tehát akarnunk kell és szilárd elhatározott akaratunkkal a lehetlennel tetsző is lehetővé fog válni.

Nincs nagyobb hatalom a földön a nép akaratánál, nem ismerünk a fizikában nagyobb erőt mint a népnek erkölcsi erejét.

A nép akarata a történelemből tudjuk, hatalmas trónokat forgácscsá lerombolt, — viszont semmiből erős trónokat emelt.

Im hát rombolja le a nemzet ama most szilárd trónonülő hatalmat, melyet corruptiónak nevezünk és ültesse a hatalom fényes trónjára a megsemmisült erkölcsöt és a népből már kiölt jellemet.

A mennyiben a haza egyes megyékből, a megyék egyes városok, községek és helységekből állanak, helységekként szükséges, hogy az az erkölcspárt megalakuljon, mely gigászi erejével a corruptió, erkölcstelenség és jellemtelenséget kiirtani, kipusztítani szent feladatává kitűzte.

Legyen mint első e herculesi munka teljesítésében a mi községünk, mert ezt illeti mindenekelőtt azért is az elsőség minthogy széles nagy Magyarországon nincs oly város, oly község, mely a zsidó gonoszság által annyira elkorcsodott, annyira elfajult, any-

nyira elromlott, annyira corruptált volna mint Ujpest községe.

Minket illet meg a kezdeményezés a haza és nemzet megmentésére minden erkölcsi eszközt felhasználni, mert nemcsak hazánkban, de kerek nagy e világban, nincsen több oly község, melyben a hatóság maga, a legelvetemedettebb bűnököt elkövetni annyira elzülött volna, mint a mi hatóságunk, a mi előjáróságunk.

A zsidóságot mint az erkölcstelenségnek kutfejét mint a mély gyökeret vert corruptiónak fakadó forrását a társadalomból kiküszöbölni kell és ha ez nem használ nem félve ez őket védő szuronyok élétől, a föld felületéről kipusztítandók, kiirtandók. Az előjáróságot, pedig mint minden bűnök szülő anyját, helyezze vád alá a nép és ha ez a magasabb hatalomnak közbevetése folytán nem sikerülne, bunkózza és durongolja le őket mint a veszett ebeket, mert nem érdemelnek jobb sorsot.

Élő halottakat társadalmunkban megtűrni sem szabad, nemhogy még szerepjátást juttatnók részükre.

Ébredjen im hát fel magyar lakosságunkban a a már kivesezett önértzet és indítsanak meg egy erélyes mozgalmat a gaz kiirtását czélozva. Erős benünk a hit, hogy a feladat sikeresen megoldatni fog, ha a szilárd akarat buzgó eréllyel találkozni fog.

Emelje fel a nép hatalmas szavát, ha ez eredményre nem vezetne úgy erős karját és akkori a most hatalmaskodó a poklokból ördögeinkint ide potyant zsidók az áltaiuk lelketlen hasáskodásra tanított Földváry Mihályok, Kemény Gusztávok, Uhlarik Károlyok, Benitzky Tónik és még mások a népfenség előtt fognak, bűneikben és gazságaikban egész aljasságukban fetrengeni.

Ha ezen a család, fosztogatás, lopás, sikkasztás és rablás aljas mesterség üzésben élő halottakká vált eximeres gazemberektől társadalmunkat megtisztítani fogjuk meg lesz mentve ismét a haza, épségben fenn marad ismét a pusztulásnak ki tett magyar

nemzet, újjá születik ismét a romlásnak indult hazafias társadalom.

A halottak felett ül most az egész ország, a nemzet, a nép kegyeletes ünnepet; fájdalommal emlékeznek meg őseire, nagyjaira kik e hazát részére dicsőséggel, hősiességgel meghódították; ájtatos imát rebeg nemes lelkekért. Időszerű tehát, hogy a nép élőhalottaira is gondolkozzék, kik e hős vérről szerzett hazát, kik e balsorssal küzdött nemzetet halottá akarják tenni, hogy mások mondjanak lelki üdvösségükért e napon Jehovájuknál dicstelen imát.

Midőn a halottak feletti emlékezetében a legnagyobb fájdalmat érezzük a kebelben, térdeljünk le a feszületnél és gondoljunk mindnyájan az élő halottakra és kiáltsuk „feszületre velük.“

Szterényi Bertalan.

Vidéki levelezés.

Tisztelt szerkesztő ur!

Az „Ujpest“ társadalmi hetilapjának 9-ik száma a Különfélék rovatban „Rendőri brutalizmus“ felirattal egy cikket közöl, mely személyemre is kiterjeszkedik (bár magasztalólag), felhíván figyelmemet az ujpesti bírótársam által községembeli polgárokon elkövetett brutális hatalmaskodására és az ügy megismertetése mellett ezen dologba leendő törvényes beavatkozásomra.

Az ügynek érdemére nézve nem nyilatkozhatom, mert nincsen tudomásom róla, nem ismerem azt; azonban szerkesztő urnak szives személyemre történt felhívására már van és lesz szavam.

Tetszik tudni, hogy a néma gyermeknek az anyja sem érti szavát; már pedig a mennyiben nálam ezen ügyben panasszal sértett vagy mondjuk bántalmazott felek nem jelentkeztek az ügybe természetesen benem folyhatok, sem a megindítandó törvényes eljárásra senkinek tanácsot nem adhatok.

Hogy én puhatojlam ki az illetőket kik ama brutális elbánásnak áldozatai voltak, azt engedje meg szerkesztő ur, nem méltányos követelés, — de különben, ha feifogása szerint még az volna is, akkor sem tehetném, mert dologom hivatalos ügyekben sokkal több semhogy az illetőket mint zsidó fiskális a klienseit — fogdosni ráérnék.

Egy család végzete.

(Igaz történet.)

Egy családot ismeretem még ez év elején, mely oly boldogul és oly elégetten élt e gondteljes világban, mintha előtte a gond egy teljesen ismeretlen fogalom lett volna. A férj a legszebb és leghübb nővel, a nő pedig a legjobb leggyengédebb férjvel áldva forrtak egy testté, egy szívvé. Boldogságukat tetőzte egy angyali kis leányuk, ki a boldogság koronájában a legértékesebb gyöngy vala. Oh mily boldogok voltak! Ezen boldogság láttára keblemet néha leverő, borongás lepte meg, és önkénytelenül eszembe jutott a kérlelhetetlen halál, mely már oly sok családi tüzhelyet rommá döntött és a boldogság horát annyinál már feldulta. Fájdalom! előérzeteim beteljesedett. A férj egykor atávza érkezett haza s figyelemre sem méltatva ezen oly végzetessé vált, hülést rövid idő múlva... örök nyugalomra hajta le fejét. Leírni nem leheté váratlan csapás hatását. A legnagyobb boldogság szerencsétlenségévé vált a legnagyobb elégedettség a legelkeseredettebb a legbizonytalanabb helyzetbe változott át. Oh, hisz a gyermeket rem ápolják többé atyai karok! Nem futhat többé szeretett atyja elé, midőn az kifáradt munkája után, pihenést s vidulást keresve családja körébe visszatér! Nem borulhat többé dobogó szívére... hisz ő meghalt, ajka néma, kezei meredtek s szíve nem ver többé! Ott fekszik még a hű lő előtt a legszeretettre méltóbb férj: de csak azért, hogy annál mélyebb

AZ „UJPEST“ TÁRGYÁJA.

Holtak napján a sírkertben.

Azoké-e nap emléke,
Kik örökké alszanak;
A kikre a nap feljötté,
Már e földön nem akad,
És ma mégis újra élnek;
Él a fájó emlékek
Hisz a kiknek itt áldozunk,
Meggzúnt verni kebelök.

Nincsen már itten különbség,
Nincs koldusbot és király.
Egy napot ad mindnek az ég,
Hisz mindenik porból áll.
Bílséget és barátot;
Föld örökre egy halm
De a honért halt hős tette,
Nagyobb, — dicsőbb e napon!

Oh! miért nem kelnek fel hát?
Csak egy rövid kis napra,
Hogy meglátnák e szép hazát,
Miképen teng elhagyva
Hadd látnák meg a hazának
Örizződő gyermekit,
Kik mindennek áldoznak bár:
De e hazát feledik.

Ne, oh fel ne keljenek ök!
Addig míg e hon szenved;
Mig felette a zord felhők,
Borítják be az eget.
Oh, ha látnák a nagy fátyolt!
Melyet azért hord arczán,
Mert fiai nem méltatják
S nem könnyitnek bánatán

Mily leverten indulnának
Vissza a mély gödörbe!
A fájdalom és a bánat,
Lenne társuk örökre.
Ne távozzunk hát el addig,
Mig fogadást nem teszünk,
Hogy boldogság és nyomorban:
Hazánkké lesz életünk.

Égből is a földre jönnek:
Ha az esküt meghallják,
S belénk oltva szellemöket,
Segítenek a hazát
Oly boldoggá tenni újra,
Mint minő volt hajdanán
Ez lesz az ő ébredésök.
S a tied is szép hazám.

Ugró Gyula.

Egyet azonban tudok a nélkül, hogy a közleményben körülírt tényt kétségbe vonni merészelném azt, t. i. hogy amint én a rákos-palotai polgárságnak önértetét ismerem, ha tényleg ama rajtuk elkövetett gyalázatoság megtörtént, mindig bir annyi lélekjelenettel, hogy tudja és nem feleli, miszerint a b'nak két vége van; e szerint ha az illető bántalmazottak keveselték volna az ügyükben való gyámolításomat, úgy felteszem, de bizony állítom is, hogy nem fogják a törvénytelenéget magukon száradni hagyni, hanem már büszkeségük érzetében is, hogy Ujpest éhenkórászai által annyira becsületlenítettek, törvényes uton az illetékes forumnál azt megtoroltatni fogják.

Tehát beláthatja szerkesztő ur, hogy az ujpesti bíró urnak ebbeli viselt dolga reám nem tartozhat, arról esetleg ő fog majd számolni, ha egyáltalán számolnia kell.

Egyuttal, mert már a tollat fogtam azt is kijelenteni tartozom, hogy megvallom miszerint, sokszor töprekendtem már azon, midőn szerkesztő urnak Ujpest előljárósága ellen irt cikkeit olvastam, hogy tarthatunk mi Rákos Palotán is tőle, hogy még reánk is kerül a sor és elismondtam a „mea culpát“, inkább, hogy sem elbizakodva felfújtam volna magam. De hát azért megnyugodtam mindenkor azon tudatban, „hogy szerkesztő ur a becsületet“ meg nem támadja, azonfelül, hogy szerkesztő urnak olyan élesen látó szemei is vannak, hogy észlelhette, miként tiszteltem és szerettem, mert különben tán esetleg létezhető hibáim és gyarlóságom mellett annyira nem kegyelne.

Ezek után engedje meg t. szerkesztő ur ha az ördög és szénégető össze nem kapására belenyugvásomnak kifejezést adok. Remélem szeretem, hogy hosszú, de keveset mondó soraimat becses lapjába felveendi. Ki is szomszédi jó indulással lévén.

R. Palota 1884. október 29-én tisztelője
Tóth István,
bíró.

Felhívás előfizetésre!

Minden vasárnap megjelenő lapunkra, felhívjuk a tisztelt ujpesti közönséget hogy előfizetéseiket megtenni méltóztassanak.

Lapunk ára:

Egész évre..... 5 frt — kr.
Fél „ 2 „ 50 „
Negyed „ 1 „ 25 „

Előfizetőinknekazon előnyt és kedvezményt nyújtjuk, hogy bárminő ügyükben la-

sebet ejtve szíven a bú, hisz őt már sohasem fogja többé hívni az életben! Hát már semmi sem szent a kéréllhetetlen halál kaszája előtt? Nincs, oh nincsen semmi se!

A nőt ágyhoz szegeszte e roppant csapás s így még felejtethetlen férjének végtiszteletét is megtagadta tőle a sors.

Eltették a legjobb férjt s a hű nőt, a leghevesebb lázai daczára kikerülte a halál; neki még szenvednie kellett, átkellett még élni leánya... halálát. Felgyógyulása után két hét múlva, toroklob következtében kis leányát veszté el. Egyetlen csillaga hullott alá. Egyetlen gyermeke, szíve, mindene követve atyját, hagyta őt itt örökre. Oh a halál mentő angyalként jelent volna most meg e nő előtt... de ez őt kerülte. Oh látni az anyát egyetlen gyermeke ravatalán! Látni a nőt, kinek szíve még sajog a roppant fájdalomtól, melyet férje halála okozott neki, gyermekét kísérni ki a temetőbe: az ily a fájdalmat csak az képes felfogni, a ki azt átélte.

Nem jött köny a szemére: kiapadt már az; a rettentő sors az egyetlen vigaszt nyújtó patakot is kiapasztva, a legnagyobb kin martalékává dobá a szerencsétlen nőt. Midőn a temetés elmulta után haza jött látva a roppant ürreséget, mely szobájában fogadta őt, látva minden helyen a boldogságának maradványait, szereimeseinek emlékeit: örülként futkosott szobájában, hangosan hiva övéit, kik elhagyták őt örökre. S én együtt szenvedtem e nővel;

punkban díjtalanul erős támaszt, erélyes pártfogót és lelkiismeretes védelmezőt nyerhetnek.

Az előfizetési pénzek postautalványon a címnek pontos megjelölésével kiadóhivatalunkba (Ujpest: Sándor-utca 3. sz.) küldendők, vagy személyesen is áthozhatók.

Lapunk egyes számai 10 krajczárért kiadóhivatalunkban, Fridmán József ur fürdőpénztáránál, a lóvaspálya indóház dohány-tözsdejében, Kriszt József, Földessy Károly, és Liedloff József fűszerkereskedő uraknál kaphatók.

Régi számaink a kiadó hivatalban kaphatók.

Az „Ujpest“ kiadóhivatala.

Különfélék.

— **A halottak napján** A kegyeletes emlékezetet a körünkől kiragadottak iránt, az ércznek tompa hangja hirdeti és tompaságának daczára csengőbben hangzik az, mint bármily nemes hangszernek méla bus hangja, mert a szívnek hurjait érintve, az igazi szeretetnek érzelő és kegyeletes dallamát zengi. A harangok megköndülésével, megrázkodik a test, vérzik a szív, könyözik a szem a szomorúságnak, a bánatnak, a keservnek, a bunak kinos fájdalmi ébrednek fel bennünk. Szülőknak, testvéreknek és rokonoknak feláldozó odaadó gyengéd és hő szeretete, — barátoknak és bajtársaknak irántunk viseltetett jóakarata. — nagy gonddal féltetten felnevelt gyermekeknek és imádvá, tisztelve szeretett hitves társaknak boldog emléke tükröződik hiven bennünk e szent és kegyeletes napon vissza. A fájdalom napja ez, melyet elviselni adjon az irtalmas Ég mindenkinek erőt! A vigasznak gyógyító irjával és éltető balsamával hekdjenek ismét a kebelnek vérző sebei melőbb be!

— **Zsidó gentleman fogalom.** Egy helyben lakó zsidó egyetemi polgár, mint leendő „dakter der Medicin“ nagyban udvarol és csapja a szelet egy kis csinos Rűfkének. A libácska, — ki a zsidó doctorandust, bájos fekete szemével annyira elbűvölte már, hogy a boncztan tanulása részére korántsem oly életteltétel mint a vizitelés a szíve által kiszemelt zsidó bakfischnál, — oly ritka szerencsés leány, hogy bele

együtt átkoztam a halál kezét, mely ily romboló munkát vitt véghez: de nem vigasztalhatam, hisz úgy is olaj lett volna a tűzre. Egykor mégis meglátogattam őt, de mennyire bámultam, midőn három személyre terített asztal mellett ülve kínálgatta élőnek hitt szerelmeseit.

Földre bilincsel lábakkal altam meg a küszöbön s szívetem kimondhatlan fájdalom futotta át e nő láttára, ki még alig egy-két hó előtt a legszebb viruló rózsza volt s most... csont, bőr és... örült. Szótlanul távoztam e rám nézve is kinos helyről, átengedve őt rögeszméjének.

Eljött a halottak napja. Korán reggel, mint rendesen, láttam egy koszorúval távozni a temetőbe. Mozgó árny volt már ő; test, melybe a lélek is „csak háláni jár.“ Ösztönszerűleg követtem, mert előérzetem, mely sohasem tévedett még, rószat sejtetett.

Kiérve a temetőbe két gyertyát és a koszorut helyezett szerelmesci hamvai fölé s ledűlve a sirhalomra sirt, sirt keservesen.

Szavai elcsuklottak siró ajakán s nem zugalódhatott a sors ellen, mely őt annyira kinosza. A gyertyák utolsó lobbanással egyszerre aludtak el s abban a pillanatban meredten dől el e szerencsétlen nő kedvesei fölé s mire oda-futottam már... kiszenvedett.

Ez volt reá nézve a legnagyobb áldás, mely őt e földön érthette.

Pusztafy.

még egy másik, zsidó suhancz is talpról tülig s erelmes, ki ugyanis kegyét hajhászva hozzá a házhoz eljár. A Rűfke kedves tájtjától és édes mamijától oly gondos nevelésben részesítettett, hogy fiatal kora daczára tudja már, miszerint egy leendő „dacter“ bármily barom legyen is tiszteltebb és magasabb társadalmi állást foglal el, mint egy bármennyire is furfangos handlé kandidatús, — így mi természetesebb, hogy nemes (!) fájának, számitó és nagyravágyó tulajdonságánál fogva a görbe orru és kardlábu indexes doctorandusnak, hódoló tisztelgését szivesebben fogadja, mint a csinosabb, szélhámos handlé kandidatúsnak irányában tanusító rajongó szeretetét. De hát ki is venné ezt a ludmájon felnevelt és felserdült Rűfkének zokon?! Senki. Ki nem találná igazoltnak, midőn ő jövőjének illuzorius kiszámításánál több reménnyel kecsegteti magát a szerencsésjének megállapításánál, ha ő a csinosabb handléjelölttel szemben, az elsőbbséget szívével együtt a görbe orru doctorandusnak adja?! Mindenki. Hát ha azt mindenki természetesenk találja is, de az önértetében megsértett és szívével tett számításban megcsalt handlé jelölt suhancz ur — ki melleleg megjegyezve a pletyka krónika szerint jegyben jár a lánnyal — ezt nemcsak természetesenk nem találja, de előtte igen furcsának tetszik, hogy ő oly csufos módon a kegyből kibukjon: mert azt tartja hogy a zsidó csak zsidó — legyen az akár dakter, legyen az akár handlé, az tökéletesen mindegy, minthogy komisz a zsidó így is, komisz úgy is, ergó társadalmi állásánál fogva gazdaságban egyenlő színvonalon állnak egymással, tehát mit választja az ő Rűfkéje, doktor kandidatús és handléjelölt közt, az első. A ki szerelmes, vagy az már volt, elképzelheti, hogy a megcsalott fiatal handlének irtózatos fájdalmakkal kell a csufos kijátszást és felültetést eltűrni. Gondolhatod te, ki a szerelemnek édes mámorától ittas vagy és a ki Amornak gyengéd karjai közt már üditőleg megpihentél, hogy dulhat ilyenkor a boszuvágy a szerelmes szíven. A mi handléjelöltünk furfangos, de most bánatjában és keservében, megzavart agyában, forr is a gondolat, hogy indexes vetélytársát, miképen teheti olyképen ártalmatlanná, hogy az ő szeretett Rűfkeléteje megint csak őt szeresse, őt, akit mint első szeretett mindaddig míg a bonczteremben a szív tulajdonságait alaposan megismert és ez által a leány szíveket még másoktól is elhódítani megtanult doctorandus nem lábatlankodott. És egy nagyszerű terv megszülemlett a szerelmeért vért és életet föl áldozni kész megcsalott handlé kölyöknak okos agyában, mellyel szerinte visszahódítani sikerülni fog, a csalfa és hozzá hűtlen lett gonosz leány szívet. Ismerve önmagáról ama a zsidóval született erényt és tulajdönt, hogy Juda gyermekeiben a szeretet oly nagy soha nem lehet, mint a minő nagy a gyávaságuk, — neki dült és zsidós német jargonban görbe orru riválisához egy oly cifra levelet intézett, mely zsidó handlé voltát fényesen illusztrálja Ganev, Rauba, R—tznóz, Cháma és egyéb a zsidó gavallért jellemezni szokott — de már orvosnövendékre nem alkalmazható — megszólítások és titulusok mellett tudtára adja neki, hogy ha még egyszer az őt szerető drága Rűfkéjéhez menni merészel, úgy tudja meg, hogy őt fogják úgy felbonczolni, mint a mikép ő szokott holtakat bonczolgatni. Ne csodálkozzék senki sem, hogy a levél olvasásakor a sápkort a félelem, a mi zsidó egyetemi polgárunknál annyira előidézte, hogy reszkedt hangon hozzátartozóinak fogadást tett, hogy ő többé nem udvarol egy zsidó leánynak sem és a mennyiben — bár katona, de sem löni sem vivni nem tud, azonban ha tudna is drága életét féltve nem akar, — lemond a további di-csőségről lemond az udvarlásról, átengedve az egész terremumot a kegy és a szív után handlérozó fenyegető suhancznak. A Rűfke pedig most boszankodik, hogy daczára ezen érdekes motívumnak a zsidó orvosnövendék, kinek egy parányi lovagiasságot vélt tulajdonítani, megtorlás nélkül engedi magát, vérig sértegetni. De hát ez a zsidó gentleman fogalom. Piszkolhatod, gyalázhatod, szemébe köphetsz a zsidónak ne félj nem lesz bántódásod, mert ha elébe tartod is eldagadja a helyett, hogy azt bármely uton megtorolná.

— **Sajtóper.** Dr. Sárkány József IV. X. ker. bti járásbírósi albiró, egy ellene lapunkban megjelent közlemény miatt, melyben azon ékes megolításban illetetik, hogy „egy megvesztegethető gazember“, lapunk szerkesztője ellen hivatalból sajtóper indított és a mennyiben az ügy az igazságügyi miniszterhez jóváhagyás végett feljuttatott, szerkesztőnk a sajtóbíróhoz idézést kihallgatás céljából még eddig nem kapott. Rendkívül örvendünk az első fejskének, de még jobban a reclamnak, mely a perrel jár.

— **A bírónak legújabb gazsága.** Uhlarik Károly bírónak egy szegény özvegy asszony rokona mult napokban két 8 éves leány gyermekével beszólit, kérve a gazdag bírót, hogy gyermekeit, kiket ő fenntartani szegénysége folytán nem képes, fogadja örökbe. A szívélyes rokon Uhlarik Károly, azzal felelt a szegény özvegy asszonynak, hogy őt házából az ő tőle megszokott durvasággal és uri paraszt pöffeszkedéssel, kiutasította. A szegény asszony ily váratlan módon elutasítva, mi tévő volt, elkezdett házról-házra járni, gyermekeit felajánlandó. Ily módon került a szegény Musitz ismert levélhordóhoz is, kinél kérését előadva, Musitz hajlandónak nyilatkozott egy kis leánykát gyermek gyanánt elfogadni. A szegény özvegy asszony örülvén, hogy még vannak nemes szívek, kik a szegénységgel szemben könyörületsek, egy leánykát nyomban, de megtört szívvel és könnyelt szemekkel bár, ott is hagyott. — Hogy, hogy nem Uhlarik értesült arról. — Hát mi nem kutatjuk és nem is feszegetjük, hogy mint gondolkozhatott a vén gonosz ennek hallatára, hogy a mit ő mint közeli gazdag rokon teljesíteni nem akart az a kérelem egy idegen, szegény levélhordó nemes szívében visszahangra talált; hogy furdalhatta gonosz lelkiismeretét az több mint bizonyos, de ez már az ő dolga, a mit annak idejében majd fenn a mennyek uránál elszámolni tartozik, — tehát ehhez többé szavunk nincs is. — Azonban megtörtént az, hogy Musitz másnap hivatalos ügyben a község házában megfordult, midőn őt a bíró, meglátva magához szólítja. Ekkor következő párbeszéd fejlődött ki. Maga az, ki azt a kis leánykát örökbe fogadta? Igenis bíró ur, én vagyok az, — felelt Musitz. Hát igen jól tudom, — mond a bíró, — hogy mért vállalta azt a kölyket el, hogy legyen benne ingyen cselédje istállója számára. Nohát, én nem tudom, — felelt Musitz — hogy mért gondol a bíró ur így, de annyiban igaz van, hogy zongora mellett a gyermeket felnevelni nem fogom, mert nem tudom és nincs módomban, de arról biztosítom, hogy adok neki házias és polgári nevelést. — Igen a tehének mellett az istállóban — vág közbe a bíró. — Ha ez a köszönet bíró ur, hogy szegény rokonát tartom és ha valóban oly féltékeny a gyermeknek nevelésére, akkor nem állok csodálkozásomnak kifejezést adni, hogy mért nem fogadta őn a gyermeket el, hisz felajánlatott. Hallgasson tartsa a száját, mert különben kidobatom ordit a bíró. — Engem ki nem dobat az ur, — felelt Musitz és azzal távozott. — A nagy közönségre bizzuk most már, hogy mint itél e vén gonosz fölött, ki a helyett, hogy tisztelettel és köszönettel viseltetnék az iránt ki szegény rokonának ápoló szerető és nevelő apja lett. — gyűlölettel, gyalázzással hálálja a nemes szívnek nagylelkűségét meg. Mi senkinek családi szentélyébe nem furakodunk, de ha a családi ügyek és dolgok a község háza termébe vitetnek át, még pedig oly módon, mint azt jelen esetben, az a szív- és embertelen gazember, a bíró tette, akkor nem veheti tőlünk senkiem zokon, ha mi azzal foglalkozni erkölcsi kötelességünknek ismerjük.

— **A függetlenségi kör megalakult.** Mint értesülünk a mult számunkban már megemlített függetlenségi kör megalakult és a megtartott közgyűlésen megejtett tisztviselői választáson a következő polgárok kezeibe tétetett a körnek jövő sorsa le. Elnök Kühnel Ignác, alelnökök Fridmán József, Eöry Gusztáv, pénztáros Méhes Zsigmond, jegyző Búszy István urak. Mi igen szerencsésnek tartjuk a választást és vajha a megválasztottaknak üdvös működése is a kör érdekében oly szerencsés lenne.

— **Nem esik csallánba a mennykő.** Mint jól informált körökből értesülünk, mult szá-

munk megjelenésénél Benitzky Tóni jegyző öngyilkossági szándékából lakásán agyonlőni akarta magát, de neje idejekorán észrevevén a szándékot, azt megghusította. Ugyan az nap Uhlarik Károly bíró elájult és csak egy kis hideg zuhany segítségével volt az életnek ismét visszaadható. — Na hát ti urak, ti jó madarak! Nem kellett volna a gonosz ságnak lejtőjére oly magasra lépni, akkor az „Ujpest“ sem lehetne szemben ve etek annyira kiméletlen, hogy életetek önmagatok már meguntátok; — hogy szelöztetett gazságtokat már magatok resteltek, azt elhiszük, — de ha már magatok is resteltek ezeket, képzelhetitek, hogy a nép, a szegény általatok kifosztott nép mennyire utál benneteket és mennyire resteli, hogy még tovább gazságtokat békében szó nélkül eltérni kénytelenek. — De hát jön reátok is még, mint a kutýára a dér.

— **Mul. számunkban** hirdett emlékszed tartásáról a sirkertben, szerkesztőnk a „Nádor betegsegélyző egyesület“ben felmerült belvizsálykodás folytán, mely zsidó bujtogatás folytán az egyesület kebelében miatta támadt, önként lemondott, így magyar beszéd egyáltalán tartatni nem fog.

— **Egy zsidó orvosnak zsidó modora.** Kellner József napszámosnak terhes felesége a napokban egy a kezén támadt kelevény gyógykezelése miatt, elment Dr. Seligmann Jenő zsidó orvoshoz. A szegényesen öltözködött asszony az őt durván fogadott orvosnak elmondva baját és megmutatva sebéit, — ez a nélkül, hogy kelevényét az asszonynak lelkiismeretesen megvizsgálta volna ráival, hogy baján másképen segíteni nem lehet, mint a karnak amputálásával. A szegény asszony, képzelhető, ennek hallatára úgy megjédt, hogy azóta ágyban fekvé veszelésen megbetegedett és mint férje nekünk panaszoja, félő, hogy ezen alaptalan megfélemlítés következtében időnek előtte lebetegedni is fog szegény felesége, a midőn jöllehet az asszony a halálnak áldozatul talál esni. A kelevény most, a mennyiben Kellnernek már s zsidó orvosokhoz bizalma nincsen Dr. Molnár által sikeresen gyógykezeltek és jöllehet még e sorok napvilágot látnak, az már teljesen meg is gyógyult, de a szegény asszony a félelem és ijedségtől még mindig súlyosan beteg marad és kérdés valjon felgyógyul e még? Tehát bizzatok csak a jövőben is a zsidó orvosokba.

— **Köszönet nyilvánítás.** Rálik János ur által felkértünk, hogy mindazon barátainak és tisztelőinek, kik szeretett elhunyt Pál fiának a végtiszteletet megadni szivesek voltak, megtört apai szívéből eredő forró köszönetét nyilvánítsuk ki.

— **Zsidó háziurak és a gyermekek.** Számos panaszt vettünk, hogy a zsidó háztulajdonosok olyan családoknak, melyek istentől, gyermekekkel megáldottak, a lakásokat felmondják, illetve házaikba azokat be nem fogadják. Hát mi valóban nem tudjuk minek kvalifikáljuk ezen istentelen gonosz eljárását ama gaz zsidóknak, kik csalással és egyéb bűnökkel jutottak házaiknak birtokába. Bár nem találunk ennek jellemzésére alkalmas szavakat, de az kétségtelen, hogy ebből kiviláglig ama világos szándéka a zsidóknak az ugysis már nyomoruságban élő szegény embereket családjukkal együtt a bizonytalanságnak kitenni akarni, hogy veszzenek pusztuljanak úgy, amint elveszett és elpusztult vagyonuk. Tudunkkal igen sok keresztény család ezen zsidó szivtelenség következtében most a téli negyedben lakás nélkül áll, elébe nézve azon veszélynek, mely a hajléktalanokat a zord téli időben fenyegeti. Zsidók vigyázzatok, mert ha komiszágtokat az ilyen szivtelenség is tetőzni fogja, akkor igazán a keresztény szivekben a most még visszhangzó nemes felebaráti szeretet megszűnni fog és ezt a zsidó felebarátoknak megérdemelt üldözése fogja felváltani. De hát márigazán ideje is volna, ha a zsidóknak hatalmi szarvát az általuk kifosztott nép tövestől kitörné, mert szarvuk már most is oly kártokozó, hogy azt megnyirbálni kell s nem pedig még nagyobbra megnőni engedni.

☞ Szerkesztői üzenetek ☞

Dunakesz. Sajnáljuk, de nem reflectálhatunk reá. — R... r ur. Majd kibujik a szeg a zsákból. — Szepsi-Szentgyörgy. Hallgatás arany ugyan, de azért néma lenni szerencsétlenség. Semmi életjelt adni, már szép dolog

sehogy sem lehet. Azt a „füstbeszállót“ várjuk még pedig mielőbb! — **Ügyvéd ur.** Köszönjük. Rendkívül érdekes delog volna, de kételkedünk igaz voltában. Különben utána fogunk járni és ha való, — akkor ugy oda suhintunk, hogy ég és föld megrázkodik. — **M... Rákos-Palota.** Ha két tanuval szerkesztőségünkben egy nyilatkozatot aláírni kész, melyet mi állítunk ki, akkor szivesen, — de másként oly kényes ügyben holt nem mászunk. Mindenesetre elvárjuk. — **Kérdező.** Diogeneus név alá Pap Dezső ur rajtözködik.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Szterényi Bertalan.

Nyilt tér. *)

Lakváltoztatás

A nagyérdemű közönséget van szerencsém értesíteni miszerint eddigi lakásomat és műhelyemet november 1-től az Atilla utcából a

Lörincz utca 87 szám alá

tettem át és remélni szeretem, hogy becses megbízásaival ott is felkeresni méltóztatnak.

Mély tisztelettel

Dobrina János,
esztergályos.

Intés.

Az ujpesti és budapesti esztergályos segédársaimat óva intem, nehogy ifj. Laczó Károly helybeli esztergályos mesternek nevezett egyén által magukat munkások gyanánt felvenni engedjék, mert ez a tisztas mester (!) ur segédeit bár kelletténél jobban dolgoztatni hagyja, de azért a bért munkadíjat, megfizetni nem szokta még akkor sem, ha böles bíránk Uhlarik Károly ur őt bíróilag a megfizetésre elmarasztalja. Ments meg Isten ily mestertől és az ily bírótól.

Ujpest 1884. október 30-án.

Teichner Henrik,
esztergályos-segéd.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

Bartalits Imre könyvkiadó-hivatalában megrendelhető:

TISZA-ESZLÁR

a multban és jelenben.

A zsidókról általában. — Zsidó mysteriumok. — Rituális gyilkosságok és vérdíjazatok. — A tiszta-eszlári eset.

IRTA: ÓNODY GÉZA,
országgyűlési képviselő.

Ára 1 frt. 50 kr.

Kitűnő finom természetes vörös borok.
Kaphatók 14 literes hordóktól fel. Literje 20, 25 és 30 kr. Hordókat gyári áron számítottunk. Mintául csakis hordókkal küldünk.
Megrendelhető:
Nagy-Harsányban, u. p. Villány
Zágonyi Györgynél
a bortermelők megbizottjánál.